

„Wycieczka do krypty”

Pewnego dnia podczas zajęć z projektu Cyfrowa Szkoła Wielkopolska wybraliśmy się na krótką wycieczkę. Umówiliśmy się z ks. Jędrzejem Zaczykiem na spotkanie w krypcie w kościele pod wezwaniem św. Michała Archanioła w Rajsku. Celem naszej wyprawy było zgłębienie wiedzy o rodzinie Niemojowskich. Zanim weszliśmy do środka towarzyszył mi i moim przyjaciółom mały dreszczyk. Mimo wszystko byliśmy strasznie ciekawi co kryje się za tajemniczymi drzwiami. Po wejściu do krypty okazało się, że to dość duże, jasne pomieszczenie przyozdobione dwoma filarami wykonanymi z piaskowca. Na bocznej ścianie znajdowała się kamienna płyta z nazwiskami. Na spotkaniu dowiedzieliśmy się wielu ciekawych informacji.

Na kamiennej tablicy zapisano nazwiska następujących osób:

-**Wincenty Niemojowski** zmarł w 1834 roku w Moskwie w drodze na Syberię, ale został pochowany w Rajsku. Był to polski działacz polityczny, krytyk literacki i tłumacz.

-**Bonawentura Niemojowski** zmarł w 1835 roku - jeden z przywódców opozycji „Kaliszanie”, ostatni prezes Rządu Narodowego w Powstaniu Listopadowym. Jego szczątki zostały potajemnie przemycone z Paryża. To on zajął się rozbudową pałacyku w Marchwaczu.

-**Wacław Niemojowski** zmarł w 1939 roku w Marchwaczu, był przewodniczącym Tymczasowej Rady Stanu Królestwa Polskiego, monarchista. Był ostatnim właścicielem majątku w Marchwaczu, pałacyku zbudowanego w XX wieku na wzór Pałacu Łazienkowskiego w Warszawie.

-**Zofia Niemojowska** zmarła w 1931 roku w Poznaniu. Pisała dziennik pod tytułem „Kartki z dziennika Arystokratki”, który ukazał się w 1948 roku. Była także znana z działalności patriotyczno-

oświatowej. Na mszy pogrzebowej Zofii Niemojowskiej ks. Zaborowicz wygłosił homilię, której początek brzmi: 'Przezacnej i świętobliwej Polce cześć i wieczne odpocznienie za wierność Bogu, Kościołowi i Ojczyźnie, a nam wdzięczny niezapomniany wzór do naśladowania, wzór świętobliwej i cichej...'

-Aleksander Lossow-Niemojowski zmarł w 1944 roku w Warszawie. Rotmistrz rezerwy Kawalerii Wojska Polskiego. Jego pseudonimy to: „Alik”, „Ludwik”, „1226”. Aleksander został adoptowany przez swojego wuja Wacława Niemojowskiego. Walczył w Bitwie nad Bzurą. Został zamordowany przez hitlerowców.

Wycieczka do krypty Niemojowskich była niesamowitą przygodą, ale ja chciałam się dowiedzieć czegoś więcej...

Z opowieści mojego dziadka.

Mój dziadek ma 95 lat przyprowadził się do parafii Rajska. Kiedy miał 33 lata znał różne ciekawostki na temat rodziny Niemojowskich które usłyszał od rodziny i przyjaciół, więc postanowił mi o nich opowiedzieć.

Oto jedna z nich:

Zofia Niemojowska była bardzo pobożna. Zawsze chodziła do kościoła, a szczególnie na roraty. Szła do kościoła zawsze na pieszo bez względu na pogodę. W tych czasach drogi były bardzo błotniste i wyboiste, ale nie zważała na niewygodę. Za Zofią podążała bryczka z końmi, jednak ona nigdy z niej nie korzystała. Była bardzo życzliwa dla ludzi, a szczególnie hojna dla biednych. Pewnego razu dziewczynka idąc drogą spotkała bardzo biednego człowieka, który miał bardzo zniszczone buty, więc postanowiła z dobroci serca podarować mu swoje buty, a sama poszła dalej na boso. Jest to przykład jakim dobrym człowiekiem była.

Co pozostało nam po rodzinie Niemojowskich?

Jedną z najpiękniejszych pamiątek jaką pozostawiła rodzina Niemojowskich jest pałac w Marchwaczu, zabudowania pałacowe i folwarczne. Pałac otacza piękny park krajobrazowy. założony w 1820 roku prowadzi do niego neogotycka murowana brama wzniesiona w latach 60 XIX wieku. Niedaleko znajduje się też spichlerz, po obu jego stronach są stodoły. Jest tam także młyn wielofunkcyjny .Warto doceniać takie dzieła kultury, ponieważ tworzą one historię naszego regionu.

Wykonała: Róża Krzywda

źródła informacji:

- wywiad z okolicznymi mieszkańcami
- książka-„Rajsko Dziesięć wieków wsi i Parafii",autor: ks.Eugeniusz Pawlicki
- Link do zdjęcia pałacyku,data wykonania zdjęcia nieznana

<http://www.infokalisz.internetdsl.pl/biograf/images/marchwacz.jpg>

A teraz krótko o nas, nasza grupa nazywa się TBRN- Team Badaczy Rodziny Niemojowskich. Jest nas trzynastu włącznie z panią Martą Pasik razem dowiadujemy się wielu rzeczy robimy prace plastyczne, wyszukujemy informacje, nagrywamy filmy i robimy zdjęcia, tworzymy plakaty i gazetki, ale co najważniejsze spędzamy ze sobą miło czas.

Kamienna płyta znajdująca się w krypcie na ścianie ,są na niej umieszczone nazwiska zmarłych z rodu Niemojowskich .

Pałac Niemojowskich w Marchwaczu.

Podczas zwiedzania krypty.

Spotkanie z ks. Jędrzejem Zaczykiem